

Nr. 69

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTE-
LIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 december 2009

De vuurwerkramp bij Enschede en de Nieuwjaarsbrand te Volendam zijn aanleiding geweest voor het opzetten van een Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS). In dit RRGs worden alle zich in Nederland bevindende stationaire (inrichtingen) en niet-stationaire (transport over weg, water of spoor, danwel transport door buisleidingen) situaties waar gevaarlijke stoffen liggen opgeslagen of worden verwerkt weergegeven. Dergelijke inrichtingen en transportvormen zijn vervolgens op de zogenaamde risicokaarten gezet, met een versie die slechts voor professionals toegankelijk is (die daarmee o.m. toegang hebben tot niet voor het publiek toegankelijke gegevens, zoals *effectafstanden*), en een publieke versie die voor iedereen via internet valt te bekijken.

Basis voor de gegevensverzameling is het Registratiebesluit externe veiligheid, dat maart 2007 in werking trad, en aangeeft voor welk type inrichting of transportfunctie welke gegevens aangeleverd moeten worden, en door welke instantie.

Tijdens de opstelling van deze regelgeving was door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) – onder invloed van de discussie die in de Kamer plaatsvond naar aanleiding van de terroristische aanslag op onder meer de Twin Towers in New York – aangevoerd dat een deel van de informatie op de risicokaarten gevoelig was in verband met onder meer de terrorismedreiging. Deze discussies leidden er toe dat gegevens met betrekking tot *effecten* van gevaarlijke stoffen (bijvoorbeeld gevolgen van een industrieel ongeval bij een inrichting of transportfunctie) van de publieke risicokaarten werden gehouden.

Discussie over publieke toegankelijkheid van risico-informatie

Tijdens een Algemeen Overleg van de vaste kamercommissie van VROM in juni 2008 (Kamerstuk 27 801, nr. 61) gaf het lid mevrouw Neppérus aan moeite te hebben met het toegankelijk maken van informatie met betrekking tot gevaarlijke stoffen, ondanks het feit dat echt strategische informatie niet via deze kaarten publiekelijk beschikbaar is. Vervolgens is op

het ministerie van VROM een presentatie over de publieke risicokaarten gegeven. Tevens is overleg gevoerd met de AIVD over de vraag hoe oneigenlijk gebruik/misbruik van «gevoelige» informatie door derden zoveel mogelijk kan worden voorkomen.

Aanpassingsmogelijkheden

Bij het vinden van een balans tussen het informeren van burgers over risicosituaties in hun omgeving en het beperken van de toegankelijkheid tot informatie die mogelijk misbruikt kan worden voor terroristische doeleinden, zijn drie mogelijkheden voorstelbaar.

Een eerste mogelijkheid ligt in de aanpassing van de inlogprocedure. Vanuit de ministeries van VROM en BZK, in samenspraak met het IPO, is gekeken of invoering van een inlogprocedure voor de risicokaarten tot de mogelijkheden behoorde om de «exposure» van gebruikers te verhogen. Het gebruik van internet biedt immers een zekere anonimiteit.

Maar deze technische drempel heeft niet de voorkeur, omdat er diverse mogelijkheden zijn zo'n inlogprocedure te omzeilen, waardoor misbruik mogelijk blijft, terwijl naar verwachting de meeste «bonafide» gebruikers zo'n inlogprocedure als te bewerkelijk of te tijdrovend zien. Waardoor het doel van de risicokaarten, te weten het informeren van burgers over gevaarlijke situaties, in gevaar komt.

Een tweede mogelijkheid is het niet voor het publiek beschikbaar stellen van de informatie over effectafstanden. Informatie over risico's van gevaarlijke stoffen (bijvoorbeeld in de omgeving) is van belang voor de burgers, maar de vraag is of het echt nodig is om aan te geven over welke afstanden het effect van een ontploffing of brand nog merkbaar is, terwijl dit voor bijvoorbeeld terroristen wel een interessant gegeven is. Derhalve is in het verleden al besloten om dergelijke effectafstanden niet via de publieke risicokaarten ter beschikking te stellen.

Een derde mogelijkheid heeft betrekking op de weergave van de aard van de gevaarlijke stof. Deze weergave is dikwijls gekoppeld aan het type inrichting waarin deze stof(fen) worden opgeslagen of gebruikt. Vergunningverleners geven ten behoeve van de risicokaarten informatie op zowel het niveau van individuele installaties als op individueel (vergund) stofniveau; informatie waar met name professionele gebruikers (zie hiervoor eind van deze brief) toegang toe willen hebben.

Toegankelijk maken voor het algemene publiek van juist deze gedetailleerde informatie schiet zijn doel voorbij, terwijl kwaadwillenden er juist veel baat bij hebben om over deze informatie te kunnen beschikken. Het is dan ook een goede zaak, dat deze informatie alleen geaggregeerd voor typen inrichtingen, niet herleidbaar tot afzonderlijke soorten installaties of gevaarlijke stoffen, op de publieke risicokaart wordt gepresenteerd. Naar aanleiding van de discussie in uw Kamer heb ik nagegaan of een verdere aggregatie tot de mogelijkheden behoort.

Voorgenomen aanpassing RRGs

Binnen het kader van het verzoek van uw Kamer om prudent te zijn met het beschikbaar stellen van gevoelige informatie aan het algemene publiek, heb ik gekeken of er nog meer detailgegevens zijn, die niet noodzakelijkerwijs afzonderlijk herkenbaar weergegeven hoeven te worden op de publieke risicokaarten. Dit betreft naar mijn oordeel het type inrichtingen «Ontplobbare stoffen».

Ik zal dit type inrichtingen als afzonderlijke categorie van de publieke risicokaarten te verwijderen, en het onder brengen bij de categorie

«Overig». Ik zal het Registratiebesluit externe veiligheid dienovereenkomstig aanpassen

Op de publieke risicokaarten resteren dan vervolgens nog de volgende typen inrichtingen:

- Opslag
- LPG
- Ammoniak
- Emplacementen
- Vervoer
- Vuurwerk
- Nucleair
- Defensie
- Overig

De onder het Registratiebesluit externe veiligheid vallende categorie «Ontploffbare stoffen» (meer dan 10 kg ontploffbare stof of meer dan 100 kg netto explosieve massa aan munitie) bedraagt in ons land ca. 50 inrichtingen.

Wél zullen de genoemde inrichtingscategorieën (inclusief «Ontploffbare stoffen») alsmede hun onderliggende gegevens beschikbaar blijven voor professionele gebruikers (personen werkzaam bij gemeenten, provincies en inspecties, onder meer voor de vergunningverlening en handhaving, voor ruimtelijke ordening en voor hulpverlening bij rampen en ongevallen). De toegang van deze personen tot een professionele risicokaart is strikt gereguleerd/geadministreerd via een systeem van autorisatie middels passwords.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. M. Cramer